

Institut de Cultura de Barcelona
Entitat Pública Empresarial de l'Ajuntament de Barcelona

PLA DE MESURES ANTIFRAU

Índex

1.	Antecedents	3
2.	ICUB com a entitat subjecta al Pla de mesures antifrau.....	3
3.	Marc conceptual	3
3.1	Enfocament estratègic del Pla de mesures antifrau	3
3.2	Definicions del frau, corrupció i conflicte d'interessos	3
4.	La necessitat del Pla de mesures antifrau en el marc de la gestió dels fons del PRTR: principals pilars del sistema.....	4
5.	El Pla de mesures antifrau: eines i mecanismes actuals. Eines a implementar i procés d'implementació.....	4
5.1	Avaluació de riscos i mapa de riscos.....	4
5.3	Mecanismes de prevenció.....	5
5.3.1	Desenvolupament d'una cultura ètica.....	5
5.3.1.1	La implicació dels òrgans de govern: la declaració institucional de lluita contra el frau i el Pla de mesures antifrau.....	5
5.3.1.2	Codi ètic i de conducta.....	5
5.3.1.3	La importància de la informació i de la formació pràctica a tots els nivells organitzatius	6
5.3.1.5	Avaluar i abordar mitjançant mesures estructurades els riscos de frau, corrupció i conflicte d'interessos	6
5.3.2	Control financer permanent i auditoria.....	7
5.3.3	Gestió dels conflictes d'interessos.....	7
5.3.4	Segregació de funcions.....	7
5.3.5	Legislació en matèria	8
5.3.6	Extensió de les previsions sobre la integritat als tercers beneficiaris de fons.....	8
5.3.7	Desenvolupament i aplicació d'indicadors de risc i comprovació amb bases de dades d'accés públic prèvies a la concessió dels fons.....	8
5.4	Mecanismes de detecció.....	8
5.4.1	La Bústia Ètica i de Bon Govern.....	8
5.4.2	Sistema de control intern	8
5.4.3	Comprovació amb bases de dades d'accés públic, posteriors a la concessió dels fons	9
5.4.4	Desenvolupament i aplicació de indicadors de risc i comunicació dels mateixos al personal en posició de detectar-los	9
5.5	Mecanismes de correcció.....	9
5.6	Mecanismes de persecució.....	9
5.6.1	Procediment de persecució i report	9
5.6.2	Depuració de responsabilitats i procediment disciplinari	9
6.	Accions de difusió i informació sobre el contingut del Pla de mesures antifrau	10

7. Aprovació i entrada en vigor del Pla de mesures antifrau	10
8. Sistema de revisió del Pla de mesures antifrau	10
Annex I: Matriu i mapa de riscos de frau, conflicte de interessos i corrupció	11
Annex II: Plantilla de repartiment de rols i responsabilitats i terminis d'implantació	12

1. Antecedents

En data 30 de setembre de 2021 (BOE núm. 234) es va publicar l'Ordre del Ministeri d'Hisenda i Funció Pública HFP/1030/2021, de 29 de setembre (en endavant l'Ordre), per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (en endavant PRTR). Aquest pla va estar regulat pel Reial Decret-Llei 36/2020, de 30 de desembre, pel qual es van aprovar mesures urgents per a la modernització de les Administracions Públiques i per a l'execució del PRTR, disposant diverses adaptacions dels procediments habituals per facilitar una gestió eficaç i eficient de la seva execució, comprnent la gestió pressupostària i la fiscalització en exercici de la funció de control.

En aquest context, amb data 3 de febrer de 2022 l'Ajuntament de Barcelona va adoptar la Declaració Institucional d'Integritat i el Pla de Mesures Antifrau (en endavant el PMA de l'Ajuntament) destinats, per una banda, a reafirmar el compromís de l'Ajuntament amb una cultura de la integritat pública a tots els nivells de la seva organització, i per altra banda, donar resposta als requeriments de l'Ordre.

A l'apartat 1 del PMA de l'Ajuntament es detallen els principals pilars del marc d'integritat de l'Ajuntament de Barcelona, d'aplicació integral a l'organització i activitat de l'ICUB.

En aquest sentit, els aspectes recollits al PMA de l'Ajuntament són d'aplicació sencera a l'activitat de l'ICUB, com a entitat pública empresarial de l'Ajuntament de Barcelona.

2. ICUB com a entitat subjecta al Pla de mesures antifrau

De conformitat amb l'article 1.2 de l'Ordre, es fa extensiva l'Ordre, amb diferents obligacions, a totes les entitats del sector públic d'acord amb l'article 2.1 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic, i a qualsevol altres agents implicats a l'execució del PRTR com a perceptors de fons de la Unió Europea.

En aquest sentit, l'Institut de Cultura de Barcelona (en endavant ICUB), en qualitat de beneficiari d'aquests fons del PRTR ha desenvolupat el seu propi Pla de mesures antifrau, que especifica i desenvolupa les mesures incloses al PMA de l'Ajuntament, a efectes de respondre a les seves pròpies necessitats i activitat.

3. Marc conceptual

3.1 Enfocament estratègic del Pla de mesures antifrau

El Pla de mesures antifrau completa el marc d'integritat ja existent a nivell de l'Ajuntament de Barcelona i aplicable a l'ICUB, i es desenvolupa en base a les especificacions del Manual de la OCDE sobre Integritat Pública esmentades a l'apartat 3.1 del PMA de l'Ajuntament.

3.2 Definicions del frau, corrupció i conflicte d'interessos

L'article 6.2 de l'Ordre estableix que són aplicables les definicions de frau, corrupció i conflicte d'interessos continguts a la Directiva PIF, i al Reglament Financer de la UE.

Fem referència a l'apartat 3.2 del PMA de l'Ajuntament i l'Annex II del mateix, on s'inclouen detalls de dites definicions, extrets dels esmentats actes normatius.

4. La necessitat del Pla de mesures antifrau en el marc de la gestió dels fons del PRTR: principals pilars del sistema

ICUB ha realitzat sol·licituds de concessió de fons del PRTR a efectes de realitzar principalment obres i millores de certs espais i actius culturals gestionats.

El Pla de mesures antifrau és una eina de planificació, amb la finalitat última que la seva implementació i el seu control intern i extern serveixi per a què sigui una de les principals eines per prevenir la corrupció institucional.

A tals efectes, el present Pla de mesures antifrau incorpora els principals pilars de la integritat institucional i de la lluita contra el frau, la corrupció i el conflicte d'interessos inclosos a l'apartat 4 del PMA de l'Ajuntament.

5. El Pla de mesures antifrau: eines i mecanismes actuals. Eines a implementar i procés d'implementació

A la llum de tot això, els marcs i eines d'integritat pública actuals i a implementar per l'ICUB es detallen a continuació. Cal destacar que aquestes eines s'emmarquen en tot moment en allò especificat a l'apartat 5 del PMA de l'Ajuntament, contenint certs elements específics a l'activitat i necessitats de l'ICUB.

Cal destacar de manera prèvia que les mesures previstes al present Pla de mesures antifrau contempnen els següents processos en la gestió dels fons derivats del PRTR:

- Sol·licitud
- Execució (mitjançant contractació externa, per medis propis, o mitjançant concessió de subvencions)
- Justificació de l'ús dels fons
- Verificació (prèvia o posterior)

5.1 Avaluació de riscos i mapa de riscos

La Ordre preveu que les autoritats de gestió adoptin *“un plantejament proactiu, estructurat, específic i eficaç en la presa de decisions per a gestionar el risc de frau”*. L'objectiu és adoptar mesures proactives i proporcionades contra el frau que ofereixin una relació satisfactòria entre cost i eficàcia, el que a la pràctica significa adoptar un plantejament específic i adaptat a cada programa i a cada situació.

Així mateix, ICUB ha realitzat l'avaluació del risc de frau, corrupció i conflicte d'interessos relatiu als fons PRTR, avaluant l'impacte i la probabilitat dels riscos més freqüents (veure Annex I d'aquest document). Així mateix, s'han indicat els controls atenuants que es consideren que poden contribuir a reduir els riscos que persisteixin al no haver-se abordat de manera efectiva amb els controls que encara hi ha en marxa actualment.

Els passos metodològics utilitzats a efectes de realitzar aquesta avaluació de riscos són els mateixos que els especificats a l'apartat 5.2 del PMA de l'Ajuntament.

Així mateix, com a resultat de l'avaluació de riscos actual, el mapa de riscos de frau, corrupció i conflicte d'interessos relacionats amb la gestió dels fons derivats del PRTR s'inclouen al mateix Annex I d'aquest document i serveix per a visualitzar els riscos de major importància (en termes de risc net) en aquest moment per a l'ICUB i per a prioritzar les mesures correctives a prendre.

5.3 Mecanismes de prevenció

5.3.1 Desenvolupament d'una cultura ètica

5.3.1.1 La implicació dels òrgans de govern: la declaració institucional de lluita contra el frau i el Pla de mesures antifrau

Entre les mesures preventives obligatòries de l'Annex III C de la Ordre, destaquen precisament la *“Implicació de les autoritats de l'organització”*, que haurien:

- *“Manifestar un compromís ferm contra el frau i comunicat amb claredat, que impliqui una tolerància zero davant el frau”*. En aquest sentit, l'ICUB ha aprovat en data 5 d'octubre de 2022 l'adhesió a la Declaració institucional d'integritat que l'Ajuntament de Barcelona va adoptar durant el mes de febrer de 2022.
- *“Desenvolupar un plantejament proactiu, estructurat, específic i eficaç en la presa de decisions per a gestionar el risc antifrau”*. Això es reflexa a l'avaluació dels riscos de frau, corrupció i conflicte d'interessos que ha dut a terme l'ICUB (Annex I d'aquest document) i que s'actualitzarà amb periodicitat anual.
- *“Elaborar un pla de actuacions contra el frau que transmeti dins i fora de l'organització la seva postura oficial respecte al frau i la corrupció”*. A l'Annex II d'aquest document s'inclou la plantilla de repartiment de rols i responsabilitats que desenvolupa les mesures i actuacions destinades a donar compliment al Pla de mesures antifrau i els terminis d'implantació.

Així mateix, l'ICUB designa com a òrgans gestors del subprojecte a la gerent de l'ICUB i als directors d'àrea, com a responsables de l'execució del subprojecte a efectes d'allò establert a l'Ordre, els qui hauran de vetllar pel compliment dels controls i procediments antifrau del subprojecte.

En aquest sentit, l'Ajuntament de Barcelona ha creat la Secretaria Tècnica de Fons Europeus que recolzarà als òrgans gestors dels subprojectes en la gestió integral de l'execució dels subprojectes del PRTR. Així mateix, l'assessorament sobre el PMA de l'Ajuntament de Barcelona i d'aquest pla correspondrà a la Secretaria Tècnica de fons europeus del PRTR.

5.3.1.2 Codi ètic i de conducta

És d'aplicació a nivell de l'ICUB el Codi ètic i de conducta aprovat pel Ple del Consell Municipal de Barcelona, en exercici de les atribucions previstes a l'article 11.1.b) i e) de la Llei 22/1998, de 30 de desembre, de la Carta Municipal de Barcelona, en sessió del dia 30 de juny de 2017, i que es va publicar al *Butlletí Oficial de la Província de Barcelona* del 13 de setembre de 2017, entrant en vigor als 20 dies de la seva publicació. El text del Codi ètic i de conducta hi és disponible a la pàgina web de l'Ajuntament de Barcelona: <https://ajuntament.barcelona.cat/transparencia/es/codigo-conducta>

En relació amb aspectes relacionats amb el frau, corrupció i conflicte d'interessos, el Codi ètic i de conducta de l'Ajuntament inclou els aspectes especificats a l'apartat 5.3.1.2 del PMA de l'Ajuntament.

D'acord amb el PMA de l'Ajuntament, s'elaborarà una campanya comunicativa per a la ciutadania, proveïdors i altres tercers del Codi ètic i de conducta en el sentit de recordar els canals mitjançant els quals es poden reportar els supòsits d'incompliments de les normes.

En aquest sentit, l'ICUB s'assegurarà de que la campanya comunicativa tingui com a destinataris els tercers (proveïdors, beneficiaris de subvencions i beques, etc.) vinculats a la seva activitat específica. En el cas que aquesta campanya comunicativa no es realitzi o no respongui a les seves necessitats, l'ICUB realitzarà la seva pròpia campanya comunicativa cap als tercers vinculats a la seva activitat en un termini de 18 mesos.

5.3.1.3 La importància de la informació i de la formació pràctica a tots els nivells organitzatius

Tant el Codi ètic i de conducta¹ com la Bústia Ètica i de Bon Govern² són de lliure accés a la pàgina web de l'Ajuntament per a la consulta i la utilització pel personal.

Adicionalment, la Ordre recull com a mesura preventiva potestativa de les entitats perceptores de fons UE la “*Formació i conscienciació*”, amb el contingut i els destinataris detallats a l'apartat 5.3.1.3 del PMA de l'Ajuntament (bàsicament tots els nivells de l'organització, aquells sectors de l'organització que es determinin més exposats als riscos de frau, corrupció i conflicte d'interessos, a més de la ciutadania en general i dels tercers implicats: contractistes, beneficiaris de ajudes, etc.).

El personal de l'ICUB estarà inclòs al pla de formació periòdica desenvolupat en virtut del que s'especifica al paràgraf indicat anteriorment del PMA de l'Ajuntament.

En aquest sentit, l'ICUB vetllarà que aquests plans de formació es realitzaran i inclouran al personal corresponent dins de la seva organització. En el cas que dita formació no es realitzi, l'ICUB realitzarà el seu propi pla de formació i ho realitzarà de manera adequada en un termini de 18 mesos.

5.3.1.4 Comunicació a la ciutadania

Tant el Codi ètic i de conducta de la Bústia Ètica i de Bon Govern són de lliure accés a la pàgina web de l'Ajuntament de Barcelona per a la seva consulta i utilització per la ciutadania.

D'acord amb el que s'especifica a l'apartat 5.3.1.3 del PMA de l'Ajuntament, s'adoptarà i posarà en marxa un pla de comunicació i publicitat per a la ciutadania que cobreixi la importància dels valors ètics a l'Ajuntament de Barcelona i l'existència i funcionament del Codi ètic i de conducta i de la Bústia Ètica.

5.3.1.5 Avaluar i abordar mitjançant mesures estructurades els riscos de frau, corrupció i conflicte d'interessos

De manera anual, la Direcció de Serveis de Captació de Recursos i Auditoria Interna, part de la Direcció de Finançament de la Gerència de Pressupostos i Hisenda de l'Ajuntament de Barcelona prepara un Mapa de Riscos de l'Ajuntament, com una “*eina que serveix per identificar els processos i activitats subjectes a major risc, quantificant la seva probabilitat i mesurant el dany potencial associat al fet de que es produeixi*”.

Així mateix, l'Informe Anual emès d'acord a la Llei Reguladora d'Hisendes Locals per l'òrgan interventor de l'Ajuntament de Barcelona, es posen de manifest aspectes i discrepàncies detectades al llarg del procés de control financer que es puguin derivar d'incidències de frau, conflicte d'interessos o corrupció.

D'igual manera, a nivell de l'ICUB, a les revisions específiques realitzades tant per l'òrgan interventor de l'Ajuntament de Barcelona com per l'auditor extern es desprenen aspectes de debilitats i millores de control intern que poguessin donar lloc al mateix tipus d'incidències.

¹ <https://ajuntament.barcelona.cat/transparencia/es/codigo-conducta>

² <https://bustiaetica.barcelona.cat/#/?lang=es>

Arran de la publicació de l'Ordre, l'ICUB ha realitzat una avaluació dels riscos de frau, conflicte d'interessos o corrupció en relació amb la gestió dels fons PRTR, del quals el seu resultat ha estat la matriu i mapa de riscos que s'adjunta com a Annex I d'aquest document i que s'actualitzarà amb periodicitat anual. Aquesta avaluació de riscos és la principal eina de seguiment del desenvolupament de les mesures destinades al control dels riscos de frau, corrupció i conflicte d'interessos (veure 5.2 anterior).

5.3.2 Control financer permanent i auditoria

L'Ajuntament de Barcelona disposa de la funció interventora que realitza les seves funcions de fiscalització prèvia i posterior d'acord amb la legislació vigent (en concret, la Llei 1/2006 per la qual es regula el regim especial del municipi de Barcelona, el Reial Decret 424/2017 de 28 d'abril, pel qual es regula el regim jurídic del control intern de les entitats del sector Públic Local, i els acords del Consell de Ministres pels quals es desenvolupa l'article 152 de la Llei 47/2003, general pressupostària, fetes les corresponents adaptacions a la legislació local i a l'organització de la ciutat de Barcelona), i amb la Normativa sobre l'exercici de la funció interventora adoptada pel Ple Municipal el 20 de desembre de 1996.

Com entitat pública empresarial de l'Ajuntament de Barcelona, la activitat de l'ICUB està sotmesa a la fiscalització posterior d'acord amb la normativa especificada.

En aquest sentit, tant la funció interventora com l'auditor extern (encara que no és l'enfocament principal de la seva activitat) realitza, dins de les seves funcions, accions destinades a la detecció (mitjançant fiscalització posterior realitzada per la funció interventora i l'auditoria externa), correcció (mitjançant propostes de millora proposades per la funció interventora i l'auditor extern) i persecució (mitjançant remissió d'informació al Tribunal de Comptes i altres autoritats competents que corresponguin, obligació legal de la funció interventora) de les instàncies de frau, corrupció i conflicte d'interessos.

5.3.3 Gestió dels conflictes d'interessos

A l'actualitat, a nivell de l'ICUB són d'aplicació les eines implementades detallades a l'apartat 5.3.3 del PMA de l'Ajuntament.

Adicionalment, segons allò recollit a l'apartat indicat del PMA de l'Ajuntament, es donarà compliment als requisits de la Ordre en matèria de DACI en el sentit que dita declaració se signi per tots els intervinents en el procés de contractació i també s'estendrà als procediments de concessió de subvencions i ajudes. En el cas que aquestes mesures no s'adoptin a nivell de l'Ajuntament de Barcelona, l'ICUB s'assegurarà de que las mateixes s'implementin a nivell de la seva organització en un termini de 18 mesos.

A més, el PMA de l'Ajuntament preveu l'adopció d'una política de gestió de conflicte d'interessos mitjançant instrucció. En el cas que aquesta política no s'adopti a nivell de l'Ajuntament de Barcelona, l'ICUB s'assegurarà de que s'adopti a nivell de la seva organització una política específica sobre el tractament i resolució de situacions on s'ha detectat l'existència de conflictes d'interessos, en un termini de 18 mesos.

5.3.4 Segregació de funcions

L'ICUB té establert un sistema de segregació de funcions que reflexa, en línies generals, un repartiment clar i segregat de funcions i responsabilitats en les actuacions de gestió, control i pagament, evidenciant-se aquesta separació de manera clara.

No obstant això, s'han constatat certes deficiències a la definició de funcions i responsabilitats, que poden anar en detriment de les tasques de control i seguiment, debilitar el control intern i facilitar les irregularitats. En concret, s'han constatat certes

deficiències de segregació de funcions a les funcions de contractació a nivell de realització de plecs, tramitació de procediments i avaluació d'ofertes.

5.3.5 Legislació en matèria

Les actuacions dels personal de l'ICUB es regeixen per la legislació en matèria que es detalla a l'apartat 5.3.6 del PMA de l'Ajuntament.

5.3.6 Extensió de les previsions sobre la integritat als tercers beneficiaris de fons

En relació amb les empreses privades perceptores de diners públics i la seva vinculació al Pla de mesures antifrau, l'Article 8 de la Ordre preveu la "*Identificació del receptor final de fons: beneficiaris de les ajudes, contractistes i subcontractistes*" mitjançant la presentació de la corresponent documentació identificativa de les persones físiques i jurídiques beneficiàries dels fons derivats del PRTR.

A l'actualitat, els plecs de clàusules administratives particulars inclouen la clàusula relativa a la "*Transparència, integritat i conflictes d'interès*" en la qual s'informa a tercers (que a la seva vegada i comprometen a respectar) certes normes de integritat enumerades a l'apartat 5.3.7 del PMA de l'Ajuntament.

Segons recull l'apartat indicat, a nivell de l'Ajuntament de Barcelona s'adaptarà i estendrà dita clàusula als tercers intervinents als processos de concessió de subvencions i altres ajudes. En el cas que aquesta mesura no es prengui, l'ICUB s'assegurarà que la mateixa s'adopti a nivell de la seva organització, en un termini de 18 mesos.

5.3.7 Desenvolupament i aplicació d'indicadors de risc i comprovació amb bases de dades d'accés públic prèvies a la concessió dels fons

D'acord amb l'apartat 5.3.8 del PMA de l'Ajuntament, s'establirà un procediment que inclourà el desenvolupament, implementació i aplicació d'indicadors de risc de frau, corrupció i conflictes d'interès, així com verificacions amb bases de dades d'accés públic a realitzar de forma prèvia a la concessió dels fons, en procediments de risc alt, que inclourà els aspectes detallats en aquest apartat.

En el cas que aquest procediment no s'adopti o no respongui a les necessitats i riscos específics de l'ICUB, es desenvoluparà un procés que inclogui les verificacions pertinents en bases de dades i els indicadors de risc de frau aplicables a la seva organització, en un termini de 18 mesos.

5.4 Mecanismes de detecció

A la Ordre es detallen una sèrie d'eines de detecció de frau, que es citen a l'aparta 5.4 del PMA de l'Ajuntament.

5.4.1 La Bústia Ètica i de Bon Govern

Entre les mesures potestatives de detecció del frau, l'Annex III.C de la Ordre recull l'establiment de mecanismes adequats i clars per informar de les possibles sospites de frau per qui els hagin detectat. D'acord amb allò detallat anteriorment, l'Ajuntament de Barcelona disposa de la Bústia Ètica i de Bon Govern, on es poden denunciar aspectes relatius a l'activitat de l'ICUB.

5.4.2 Sistema de control intern

L'ICUB disposa d'un sistema robust de control intern, reflectit tant en controls automàtics i manuals, preventius i detectius, que es considera que responen, en grans línies, les

necessitats de lluita contra les irregularitats materialitzades en frau, conflicte d'interessos i corrupció.

Però, arran de l'avaluació de riscos de frau, conflicte d'interessos i corrupció s'han identificat una sèrie de mesures i eines addicionals (detallades a l'Annex II, juntament amb els terminis d'implantació), i que reforçaran el sistema de control intern amb enfocament especial a aquest tipus d'irregularitats.

5.4.3 Comprovació amb bases de dades d'accés públic, posteriors a la concessió dels fons

D'acord amb allò esmentat a l'apartat 5.4.3 del PMA de l'Ajuntament, l'Ajuntament de Barcelona desenvoluparà i aplicarà un procediment de verificació amb bases de dades d'accés públic posteriors a la concessió de fons per aquells procediments que no es van incloure, per al seu risc, a les verificacions similars prèvies a la concessió.

En cas que aquest procediment no s'adopti o no respongui a les necessitats i riscos específics de l'ICUB, es desenvoluparà un procés que inclogui les verificacions pertinents de bases de dades posteriors a la concessió de fons, aplicables a la seva organització, en un termini de 18 mesos.

5.4.4 Desenvolupament i aplicació de indicadors de risc i comunicació dels mateixos al personal en posició de detectar-los

D'acord amb allò especificat a l'apartat 5.4.4 del PMA de l'Ajuntament, es desenvoluparan, implementaran i aplicaran una sèrie d'indicadors de risc de frau, conflicte d'interessos i corrupció, que serviran per a la detecció posterior de transaccions amb sospites d'irregularitat, d'acord amb el procés detallat al mateix apartat.

En el cas que aquestes accions no es prenguin o no responguin a les necessitats específiques de l'activitat de l'ICUB, es desenvoluparà un procés que inclogui el desenvolupament i aplicació dels indicadors de risc de frau aplicables a la seva organització, en un termini de 18 mesos.

5.5 Mecanismes de correcció

D'acord amb allò especificat a l'apartat 5.5 del PMA de l'Ajuntament, l'Ajuntament de Barcelona desenvoluparà un procediment de correcció que contingui els elements i prevegi les accions mencionades al mateix apartat.

En el cas que aquest procediment no s'adopti, es desenvoluparà a nivell de l'ICUB un procediment específic de correcció que tingui en compte les previsions de la Ordre, en un termini de 18 mesos.

5.6 Mecanismes de persecució

5.6.1 Procediment de persecució i report

L'apartat 5.6.1 del PMA de l'Ajuntament preveu l'adopció d'un procediment de persecució, amb el contingut esmentat al mateix apartat.

En el cas que aquest procediment no s'adopti, es desenvoluparà a nivell de l'ICUB un procediment específic de persecució que tingui en compte les previsions de la Ordre, en un termini de 18 mesos.

5.6.2 Depuració de responsabilitats i procediment disciplinari

En relació amb la depuració de responsabilitats, l'ICUB es regeix per les normes incloses al Codi ètic i de conducta en matèria de regim disciplinari, detallada a l'apartat 5.6.2 del PMA de l'Ajuntament.

6. Accions de difusió i informació sobre el contingut del Pla de mesures antifrau

En relació amb el contingut del Pla de mesures antifrau, es desenvoluparà en un termini de 18 mesos un pla de comunicació i difusió basat en:

- Publicació a la pàgina web del ICUB i al *Butlletí Oficial de la Província de Barcelona*
- Inclusió a la formació periòdica específica del personal, dins el marc de la formació realitzada per l'Ajuntament de Barcelona o mitjançant accions formatives pròpies de l'ICUB
- Comunicació i publicitat a la ciutadania, dins el marc de las comunicacions realitzades per l'Ajuntament de Barcelona
- Comunicació i conscienciació dels tercers (contractistes, beneficiaris de subvencions, etc.) dins el marc de las comunicacions realitzades per l'Ajuntament de Barcelona o mitjançant accions pròpies de l'ICUB.

7. Aprovació i entrada en vigor del Pla de mesures antifrau

La tramitació del Pla de mesures antifrau, a proposta del president de l'ICUB, es durà a terme d'acord amb el procediment normatiu corresponent. Un cop aprovat pel Consell d'Administració, segons l'establert en l'article 10.1 l) dels Estatuts vigents, es publicarà al *Butlletí Oficial de la Província de Barcelona*, entrant en vigor a l'endemà de la seva publicació.

8. Sistema de revisió del Pla de mesures antifrau

El Pla de mesures antifrau s'ha de revisar i actualitzar cada any, o cada vegada que sorgeixin canvis a la legislació o altres canvis significatius a l'organització, seguint el procediment administratiu previst per a la seva aprovació.

Annex I: Matriu i mapa de riscos de frau, conflicte de interessos i corrupció

1: AVALUACIÓ DE L'EXPOSICIÓ A RISCOS DE FRAU ESPECÍFICS - ORGANITZACIÓ MUNICIPAL I RRHH

DESCRIPCIÓ DEL RISC			
Ref. del risc	Denominació del risc	Descripció del risc	És el risc intern, extern o resultat d'una col·lusió?
OM1	Definició poc clara de les funcions, estructura complexa i manca de personal	Definició poc clara de funcions i responsabilitats, ategida a la manca de personal, poden debilitar el control intern i afavorir el frau.	Intern
OM2	Estàndards ètics poc implantats del personal de ICUB degut a: <ul style="list-style-type: none"> - manca de formació/conscienciació sobre assumptes de frau/conflictes d'interès/corrupció i les seves conseqüències - inexistència de verificacions prèvies d'integritat i conflicte d'interessos 	<ul style="list-style-type: none"> - Política de formació insuficient (Inexistència de formació i conscienciació en matèria d'integritat, frau, corrupció i conflicte d'interessos. Insuficient política de formació per mantenir el coneixement a l'organització i no a les persones, així com escassa política d'actualització dels coneixements) - Conflicte d'interessos i pagaments de suborns i comissions no detectats. Podrien existir situacions de conflicte d'interessos i suborn no declarades/detectades que podrien influir a l'adjudicació en l'elecció de la solució tècnica de determinats proveïdors o en el pagament de certificació de feines i pagament de les factures 	Intern

Ref. del risc	Denominació del risc	Descripció del risc	Es el risc intern, extern o resultat d'una col·lisió?
OM2	Estàndards ètics poc implantats del personal de l'ICUB degut a: - manca de formació/conscienciació sobre assumptes de frau/conflictes d'interès/corrupció i les seves conseqüències - inexistència de verificacions prèvies d'integritat i conflicte d'interessos	- Política de formació insuficient (inexistència de formació i conscienciació en matèria d'integritat, frau, corrupció i conflicte d'interessos. Insuficient política de formació per mantenir el coneixement a l'organització i no a les persones, així com escassa política d'actualització dels coneixements) - Conflicte d'interessos i pagaments de suborns i comissions no detectats. Podrien existir situacions de conflicte d'interessos i suborn no declarades/detectades que podrien influir a l'adjudicació en l'elecció de la solució tècnica de determinats proveïdors o en el procés de certificació de feines i pagament de les factures	Intern

RISC BRUT		CONTROLS EXISTENTS				RISC NET					
Impacte del risc (BRUT)	Probabilitat del risc (BRUTA)	Puntuació total del risc (BRUTA)	Ref. del control	Descripció del control	Es comprova regularment aquest control?	Quin grau de confiança mereix l'eficàcia d'aquest control?	Efecte combinat dels controls sobre l'IMPACTE del risc, tenint en compte els nivells de confiança	Efecte combinat dels controls sobre la PROBABILITAT en compte els nivells de confiança	Impacte del risc (NET)	Probabilitat del risc (NETA)	Puntuació total actual del risc (NETA)
4	4	16	OMC 2.1	Declaració d'absència de conflictes d'interès per part dels participants a la mesa de contractació	Si	Mija	-1		3	2	6
			OMC 2.2	Declaració de béns per part de certs càrrecs de l'Ajuntament (càrrecs polítics, alts càrrecs, etc.)	Si	Mija					
			OMC 2.3	Publicació a la pàgina de l'Ajuntament del Codi de Conducta que marca les pautes de comportament, inclusivament en matèria d'integritat, contractació, regals, imparcialitat, etc.	Si	Baix					
			OMC 2.4	Creació i publicació de la Bústia Ètica de l'Ajuntament, on es poden reportar de manera anònima qualsevol conducta que no s'ajusta a les normes ètiques. Definició i publicació dels processos interns de gestió i seguiment de les denúncies.	Si	Alt					
			OMC 2.5	Verificacions puntuals de la Direcció de Serveis de Coordinació de Contractació Administrativa sobre possibles conflictes d'interès del personal de l'Ajuntament amb capacitat d'incidir en la resolució de procediments d'adjudicació específics (p.ex. els d'import elevat per mostrar), però sense regularitat ni sistemàtica	No	Mija					
			OMC 2.6	Segregació de funcions: al circuit de contractació i pagament de les factures	Si	Alt					
			OMC 2.7	Extensió de la Declaració de béns a nivell gerencial	Si	Mija					
			OMC 2.8	Adoptar la política de regals i obsequis	Si	Alt					
				Incloure la descripció dels controls addicionals...							

RISC NET		PLA D'ACCIÓ				RISC OBJECTIU			
Impacte del risc (NET)	Probabilitat del risc (NETA)	Puntuació total actual del risc (NETA)	Persona responsable	Nou control previst	Efecte combinat dels controls previstos sobre l'IMPACTE NET del risc	Efecte combinat dels controls previstos sobre la nova PROBABILITAT NETA del risc	Impacte del risc (OBJECTIU)	Probabilitat del risc (OBJECTIU)	Puntuació total del risc (OBJECTIU)
3	2	6	Consell d'Administració ICUB	Adhesió a la Declaració Institucional de l'Ajuntament d'intolerància envers el frau	-2	-2	1	0	0
			Direcció de Recursos ICUB	Formació específica i periòdica en assumptes de frau/conflictes d'interès/corrupció a tots els nivells del personal (incloent-hi sobre aspectes del Codi de Conducta i Publicitat/comunicació periòdica del Codi de Conducta i de la Bústia Ètica interna i externament)					
			Direcció de Serveis d'Anàlisis Ajuntament	Elaborar campanya comunicativa del Codi Ètic per a recordar els canals de reportar incompliments					
			Direcció de Recursos ICUB	Realització sistemàtica i en funció del risc de verificacions sobre possibles conflictes d'interès del personal de l'ICUB amb els proveïdors/beneficiaris de les					
			Direcció de Recursos ICUB	Adoptar la Política de tractament i resolució de situacions on s'ha detectat l'existència de conflictes d'interès					
			Direcció de Recursos ICUB	Extensió de la declaració d'absència de conflictes d'interès a tot el personal implicat a les adjudicacions i en la tramitació de subvencions (segons especifica l'Ordre 1030/2021)					

1: AVALUACIÓ DE L'EXPOSICIÓ A RISCOS DE FRAU ESPECÍFICS -CONTRACTACIÓ I EXECUCIÓ

DESCRIPCIÓ DEL RISC	
Ref. del risc	Denominació del risc
CE1	Contractació directa eludint els procediments de contractació
CE2	Expedient de contractació no conforme: contractes innecessaris, documentació no conforme/falsa i utilització esbiaixada dels criteris a valorar en la contractació, etc.
CE3	Pràctiques contràries a la lliure competència derivades de situacions de corrupció/conflicte d'interessos: expedients amb oferta única, concentració de contractes en un nombre reduït d'empreses, etc.
CE4	Manca de control sobre les estipulacions contractuals i de seguiment de les obligacions contractuals
CE5	Manipulació/substracció d'informació privilegiada
	Incloure la descripció dels riscos addicionals...

Descripció del risc

- Contractació directa/procediments negociats: utilització de forma significativa dels procediments de contractació directa per raons tècniques, artístiques o drets d'excepcionalitat, cosa que afavoreix la familiaritat amb els contractistes i evita la competència efectiva entre ells.

- Fraccionament de contractes. Fraccionament de la unitat funcional de la prestació als efectes que es puguin concedir a través de contractació directa mitjançant condicions més menors.

- Contractes innecessaris i/o sobredimensionats. Contratar subministraments o serveis innecessaris, sobredimensionats, d'impossible execució o a preus fora de mesura.

- Criteris no automàtics i/o sobredimensionats. Utilització inapropiada dels criteris sotmesos segons el parer de valor, la qual cosa pot afavorir la concessió d'avantatges per a uns certs contractistes amb els quals existeixi col·lisió dins de l'ICUB.

- Utilització de criteris automàtics no determinants. Utilització de criteris automàtics en els quals tots els licitadors aconsegueixen la màxima puntuació, atorgant així contractes amb els quals existeixi col·lisió dins de l'ICUB.

- Deficiència de motivació dels documents i paràmetres que componen l'expedient de contractació, la qual cosa limita la lliure concurrència i dificulta el seguiment de les obligacions contractuals, a conseqüència de pràctiques col·lusòries amb personal de l'Ajuntament.

- Falta de segregació de funcions. Falta de segregació de funcions en la preparació/valoració dels diferents components de l'expedient de contractació la qual cosa pot provocar en: plecs de condicions no neutrals, plecs amb alt marge de discrecionalitat.

- Irregularitats en les ofertes: acceptació d'ofertes no conformes, fora de termini, descartar ofertes vàlides, manipular l'adjudicació perquè no guanyi l'oferta més avantatjosa.

- Presentació de documentació falsa en l'expedient de contractació.

- Nombre significatiu d'expedients amb oferta única.

- Possible limitació a la lliure concurrència en determinades licitacions que recurrentment s'adjudiquen al mateix empresari. Certa concentració d'adjudicacions en un petit nombre d'empreses fa plausible l'existència d'un risc d'incompliment dels principis de la contractació pública i també afavoreix la familiaritat i la col·lisió amb personal de l'ICUB.

- Continuitat de contractes. Existència de certs contractes amb continuïtat una vegada esgotats els terminis de pròrroga, la qual cosa pot proporcionar avantatges indeguts als contractistes amb els quals hi ha col·lisió dins de l'ICUB. Evitar la incoació d'un nou expedient de contractació i aprofla el contracte ja formalitzat per aconseguir la prestació. Aprovar contractes complementaris injustificats o irregulars.

- Recursos presentats a l'adjudicació. Tramitar o resoldre irregularment els recursos administratius als acords d'adjudicació competència dels quals sigui de l'ICUB.

Manca de control sobre les estipulacions contractuals i de seguiment de les obligacions contractuals

- Formalització del contracte. No adjudicar o subscriure el contracte o desistir del procediment de manera injustificada per a posteriorment relançar el procés.

- Execució contractual. Inexistència de circuits de control de les obligacions contractuals, la qual cosa pot afavorir l'incompliment contractual sense represàlies per part dels certs contractistes amb els quals existeixi col·lisió dins de l'ICUB.

- Modificacions contractuals. La realització de modificacions contractuals pot afavorir a uns certs contractistes amb els quals existeixi col·lisió dins de l'ICUB a través de modificacions injustificades beneficioses per al proveïdor (p. ex. increments de preus no justificats).

- Objecte del contracte. Manca de definició clara de l'objecte del contracte la qual cosa pot afavorir a uns certs contractistes amb els quals existeixi col·lisió dins de l'ICUB.

- Projectes d'inversions. Projectes poc específics. Dificil seguiment de les justificacions de les inversions, la qual cosa pot afavorir la gestió fraudulenta dels fons destinats a les inversions.

- Depuració de responsabilitats sobre compliment contractual. No exigir les responsabilitats legalment previstes als adjudicataris per incompliments de la normativa contractual, dels plecs/obligacions contractuals.

- Personal "extern": Risc de sostracció d'informació privilegiada i de col·lisió amb empreses externes per part del personal contractat amb contractes de prestació de serveis. (Personal contractat mitjançant un contracte de serveis. Possible incompliment de la norma, i externalització de coneixements).

- Ciberseguretat. Atac contra infraestructures lògiques i/o sostracció de la informació sensible que pogués proporcionar avantatges en procediments de contractació.

- Filtrar informació privilegiada. Utilització inadeguada per part del personal que pot exposar la seguretat de l'ICUB i pugui, arran de pràctiques corruptes i/o de situacions de conflicte d'interessos, afavorir uns certs contractistes (Avançar informació a determinats operadors econòmics abans s'hagi fet pública, proporcionar informació que no es preveu incloure en els plecs).

DESCRIPCIÓ DEL RISC	
Ref. del risc	Denominació del risc
CE1	<p>Es el risc intern, extern o resultat d'una col·lusió?</p> <p>Col·lusió</p> <p>Descripció del risc</p> <p>- Contractació directa/procediments negociats: utilització de forma significativa dels procediments de contractació directa per raons tècniques, artístiques o drets d'exclusiva, cosa que afavoreix la familiaritat amb els contractistes i evita la competència efectiva entre ells.</p> <p>- Fraccionament de contractes. Fraccionament de la unitat funcional de la prestació als efectes que es puguin concedir a través de contractació directa mitjançant contractes menors.</p>

RISC BRUT		CONTROLS EXISTENTS					RISC NET				
Impacte del risc (BRUT)	Probabilitat del risc (BRUTA)	Puntuació total del risc (BRUTA)	Ref. del control	Descripció del control	Es comprova regularment aquest control?	Quin grau de confiança mereix l'eficàcia d'aquest control?	Efecte combinat dels controls sobre l'IMPACTE del risc, tenint en compte els nivells de confiança	Efecte combinat dels controls sobre la PROBABILITAT del risc, tenint en compte els nivells de confiança	Impacte del risc (NET)	Probabilitat del risc (NETA)	Puntuació total actual del risc (NETA)
4	4	16	CEC 1.1	Publicació de la convocatòria per a contractes menors durant 5 dies al portal de contractació electrònica o informe justificatiu per part de la gerència corresponent	SI	Mija	-1	-2	3	2	6
			CEC 1.2	Verificació posterior de la Intervenció sobre els contractes, publicació de resultats i trasllat al Tribunal de Comptes	SI	Mija					
			CEC 1.3	Anàlisi de les tendències quantitatives dels contractes menors i publicació a la Memòria Anual de Contractació	SI	Baix					
			CEC 1.4	Publicació a la pàgina web de l'Ajuntament de tots els contractes de més de 15 mil euros	SI	Mija					
			CEC 1.5	Existència de la Bústia Ètica on es poden reportar incidències relatives a possibles irregularitats	SI	Mija					
			CEC 1.6	Limitació automàtica de l'import acumulat per proveïdors mitjançant adjudicació directa en contractes menors segons bases executió pressupost i control informàtic.	SI	Alt					

RISC NET		PLA D'ACCIO					RISC OBJECTIU				
Impacte del risc (NET)	Probabilitat del risc (NETA)	Puntuació total actual del risc (NETA)	Ref. del control	Descripció del control	Es comprova regularment aquest control?	Quin grau de confiança mereix l'eficàcia d'aquest control?	Efecte combinat dels controls sobre l'IMPACTE del risc, tenint en compte els nivells de confiança	Efecte combinat dels controls sobre la PROBABILITAT del risc, tenint en compte els nivells de confiança	Impacte del risc (OBJECTIU)	Probabilitat del risc (OBJECTIU)	Puntuació total del risc (OBJECTIU)
3	2	6		Nou control previst	SI	Mija	-2	-1	1	1	1
				Verificació/aprovació addicional i independent dels procediments negociats previ a l'atorgació dels contractes							
				Anàlisi sistemàtica dels contractes menors (quantitatiu i qualitatiu) i dels procediments negociats: concentració en un grup d'empreses, coincidència de concepte, vinculacions entre les empreses beneficiàries, vinculacions amb personal de l'Ajuntament, etc., imports poc per sota del màxim permès, etc.							
				Implementació de limitacions/supòsits d'incompatibilitat de participació en contractes de seguiment dels contractes menors							
				Formació periòdica a tot el personal en matèria de frau/conflictes d'interès/corrupció, incloent-hi aspectes del Codi de Conducta i la Bústia Ètica							

Ref. del risc	Denominació del risc	Descripció del risc	Es el risc intern, extern o resultat d'una col·lisió?
CE2	Expedient de contractació no conforme: - Contractes innecessaris i/o sobredimensionats. Contractar subministraments o serveis innecessaris, sobredimensionats, d'impossible execució o a preus fora de mercat, arran de practiques corruptes/conflictes d'interessos amb uns certs contractistes. - Criteris no automàtics licitació. Utilització inapropiada dels criteris somesos segons el parer de valor, la qual cosa pot afavorir la concessió d'avantatges per a uns certs contractistes amb els quals existeixi col·lisió dins de l'ICUB. - Utilització de criteris automàtics no determinants. Utilització de criteris automàtics en els quals tots els licitadors aconseguixen la màxima puntuació, atorgant així preponderància als criteris somesos segons el parer de valor, la qual cosa pot afavorir la concessió d'avantatges per a uns certs contractistes amb els quals existeixi col·lisió dins de l'ICUB. - Deficient motivació. Deficient motivació dels documents i paràmetres que componen l'expedient de contractació, la qual cosa limita la lliure concurrència i dificulta el compliment de les obligacions contractuals, a conseqüència de practiques col·lusòries amb personal de l'Ajuntament. - Falta de segregació de funcions. Falta de segregació de funcions en la preparació/valoració dels diferents components de l'expedient de contractació la qual cosa pot derivar en: plecs de condicions no neutrals, plecs amb alt marge de discrecionalitat. - Irregularitats en les ofertes: acceptació d'ofertes no conformes, fora de termini, descartar ofertes vàlides, manipular l'adjudicació perquè no guanyi l'oferta més avantatjosa. l'oferta guanyadora inclou elements que no estaven en el plec, ofertes falses. - Presentació de documentació falsa en l'expedient de contractació. etc.	Col·lisió	

RISC BRUT		CONTROLS EXISTENTS					RISC NET			
Impacte del risc (BRUT)	Probabilitat del risc (BRUTA)	Puntuació total del risc (BRUTA)	Ref. del control	Es comprova regularment aquest control?	Quin grau de confiança mereix l'eficàcia d'aquest control?	Efecte combinat dels controls sobre l'IMPACTE del risc, tenint en compte els nivells de confiança	Efecte combinat dels controls sobre la PROBABILITAT del risc, tenint en compte els nivells de confiança	Impacte del risc (NET)	Probabilitat del risc (NETA)	Puntuació total del risc (NET)
4	4	8	CEC 2.1 CEC 2.2 CEC 2.3 CEC 2.4 CEC 2.5 CEC 2.6 CEC 2.7 CEC 2.8 CEC 2.9	No No Si No Si Si Si Si Si	Alta Mèdia Mèdia Baixa Mèdia Alta Mèdia Alta	-2	-1	-2	3	6
<p>Descripció del control</p> <p>Verificacions posteriors de la intervenció de certs expedients de contractació (certs aspectes, i no inclou oportunitat), publicació de resultats i trasllat al Tribunal de Comptes.</p> <p>Publicació al portal de contractació electrònica de tots els processos d'adjudicació. Presentació electrònica de les ofertes a tots els procediments. Verificació electrònica dia i hora presentació oferta, irrevocabilitat i invariabilitat de l'oferta durant tot el procés d'adjudicació 100% verificable</p> <p>Tramitació a través del sistema integral de contractació electrònica (aplicació informàtica que permet la tracabilitat de les diferents fases del procediment)</p> <p>Publicació el 2021 per part de la Direcció de Serveis de Coordinació de Contractació Administrativa de l'Ajuntament de Barcelona de la Guia de criteris de contractació pública (a nivell de criteris de contractació pública que organitzen adjudicacions)</p> <p>Existència de la Bústia Ètica on es poden reportar incidències relatives a possibles irregularitats</p> <p>El procediment de licitació inclou un sistema transparent d'obertura de les ofertes, i unes mesures de seguretat apropiades per a les ofertes no obertes.</p> <p>Declaració d'absència de conflictes d'interès per part dels membres de la comissió d'adjudicació</p> <p>Implementació d'una aplicació informàtica per calcular el pressupost base de la contractació sobre les referències oficials i del mercat (PDL) (Utilització de valors de referència/proveïdors independents per comparar els preus dels productes i serveis habituals, utilitzar costos unitaris normalitzats per als subministraments adquirits de manera regular, i amb els preus aplicats generalment en contractes similars)</p>										

RISC NET		D'ACCIO			RISC OBJECTIU			
Impacte del risc (NET)	Probabilitat del risc (NETA)	Puntuació total actual del risc (NETA)	Nou control previst	Efecte combinat dels controls previstos sobre el nou IMPACTE NET del risc	Efecte combinat dels controls previstos sobre la nova PROBABILITAT NETA del risc	Impacte del risc (OBJECTIU)	Probabilitat del risc (OBJECTIU)	Puntuació total del risc (OBJEC)
2	3	6	Formació periòdica a tot el personal en matèria de frau/conflictes d'interès/corruptió, incloent-hi aspectes del Codi de Conducta i la Bústia Ètica	-1	-1	1	2	2

CSV: e0e5-f329-3c2b-8ea7

Ref. del risc	Denominació del risc	Descripció del risc	Es el risc intern, extern o resultat d'una col·lusió?
CE3	Pràctiques contràries a la lliure competència derivades de situacions de corrupció/conflicte d'interessos: expedients amb oferta única, concentració de contractes en un nombre reduït d'empreses, etc.	- Nombre significatiu d'expedients amb oferta única. - Possible limitació a la lliure concurrència en determinades licitacions que recurrentment s'adjudiquen al mateix empresari. Certa concentració d'adjudicacions en un petit nombre d'empreses fa plausible l'existència d'un risc d'incompliment dels principis de la contractació pública i també afavoreix la familiaritat i la col·lusió amb personal de l'ICUB. - Continuitat contractes. Existència de certs contractes amb continuïtat una vegada esgotats els terminis de prorroga, la qual cosa pot proporcionar avantatges indeguts a contractistes amb els quals hi ha col·lusió dins de l'ICUB. - Evitar la incoació d'un nou expedient de contractació i apropar un contracte ja formalitzat per aconseguir la prestació. Aprovar contractes complementaris injustificats o irregulars. - Recursos presentats a l'adjudicació. Tramitar o resoldre irregularment els recursos administratius als acords d'adjudicació a competència dels quals sigui de l'ICUB	Col·lusió

RISC BRUT		CONTROLS EXISTENTS					RISC NET			
Impacte del risc (BRUT)	Probabilitat del risc (BRUTA)	Puntuació total del risc (BRUTA)	Ref. del control	Es comprova regularment aquest control?	Quin grau de confiança mereix l'eficàcia d'aquest control?	Efecte combinat dels controls sobre l'IMPACTE del risc, tenint en compte els nivells de confiança	Efecte combinat dels controls sobre la PROBABILITAT del risc, tenint en compte els nivells de confiança	Impacte del risc (NET)	Probabilitat del risc (NETA)	Puntuació total ac del risc (NET)
4	4	16	CEC 3.1 Verificacions posteriors de l'intervenció de certs expedients de contractació (certs aspectes, i no inclou oportunitat), publicació de resultats i invariabilitat de l'oferta durant tot el procés d'adjudicació 100% verificable	No	Al	-2	-1	2	3	6
			CEC 3.3 Publicació al portal de contractació electrònica de tots els processos d'adjudicació. Presentació electrònica de les ofertes a tots els procediments. Verificació electrònica dia i hora presentació oferta, traçabilitat i invariabilitat de l'oferta durant tot el procés d'adjudicació 100% verificable	Si	Al					
			CEC 3.4 Existència de la Bústia Ètica on es poden reportar incidències relatives a possibles irregularitats	Si	MiJa					
			CEC 3.5 Declaració d'absència de conflictes d'interès per part dels membres de la comissió d'adjudicació	Si	Al					
			CEC 3.6 Verificacions per part dels Serveis Jurídics (centrais o del ICUB) de les solucions als recursos	Si	Al					
			CEC 3.7 Implementació d'una aplicació informàtica per calcular el pressupost base de la contractació sobre les referències oficials i del mercat (PUL) (Delimitació de criteris per a la fixació del benefici industrial dels contractistes)	Si	Al					
			Incloure la descripció dels controls addicionals.	Si	Al					

RISC NET		PLA D'ACCIO					RISC OBJECTIU		
Impacte del risc (NET)	Probabilitat del risc (NETA)	Puntuació total actual del risc (NETA)	Persona responsable	Termini d'aplicació	Efecte combinat dels controls previstos sobre el nou IMPACTE NET del risc	Efecte combinat dels controls previstos sobre la nova PROBABILITAT NETA del risc	Impacte del risc (OBJECTIU)	Probabilitat del risc (OBJECTIU)	Puntuació total d risc (OBJEJEC)
2	3	6	Nou control previst	18 mesos	-1	-1	1	2	2
			Analisi sistemàtica dels contractes a efectes de determinar concentracions en un grup d'empreses, vinculacions societàries entre els elements del mateix expedient, contractes continuats de facto després de la data de finalització (amb un contracte complementari o sense, correspondència amb el Pla A	18 mesos					
			Formació periòdica a tot el personal en matèria de frau/conflictes d'interès/corrupció, incloent-hi aspectes del Codi de Conducta i la Bústia Ètica	18 mesos					

Ref. del risc	Denominació del risc	Descripció del risc	Es el risc intern, extern o resultat d'una col·lusió?
CE4	Manca de control sobre les estipulacions i de seguiments de les obligacions contractuals	<p>Formalització del contracte. No adjudicar o subscriure el contracte o desistir del procediment de manera injustificada per a posteriorment relançar el procés.</p> <p>Execució contractual. Inexistència de circuits de control de les obligacions contractuals, la qual cosa pot afavorir l'incompliment contractual sense represàlies per part d'uns certs contractistes amb els quals existeixi col·lusió dins de l'ICUB.</p> <p>Modificacions contractuals. La realització de modificacions contractuals pot afavorir a uns certs contractistes amb els quals existeixi col·lusió dins de l'ICUB a través de modificacions injustificades beneficioses per al proveïdor (p. ex. increments de preus no justificats).</p> <p>Objecte del contracte. Manca de definició clara de l'objecte del contracte la qual cosa pot afavorir a uns certs contractistes amb els quals existeixi col·lusió dins de l'ICUB.</p> <p>Projectes d'inversions. Projectes poc específics. Difícil seguiment de les justificacions de les inversions. La qual cosa pot afavorir la gestió fraudulenta dels fons destinats a les inversions.</p> <p>Depuració de responsabilitats sobre compliment contractuals. No exigir les responsabilitats legalment previstes als adjudicataris per incompliments de la normativa de contractació, dels plecs/obligacions contractuals.</p>	Col·lusió

RISC BRUT		CONTROLS EXISTENTS					RISC NET			
Impacte del risc (BRUT)	Probabilitat del risc (BRUTA)	Puntuació total del risc (BRUTA)	Descripció del control	Es comprova regularment aquest control?	Quin grau de confiança mereix l'eficàcia d'aquest control?	Efecte combinat dels controls sobre l'IMPACTE del risc, tenint en compte els nivells de confiança	Efecte combinat dels controls sobre la PROBABILITAT del risc, tenint en compte els nivells de confiança	Impacte del risc (NET)	Probabilitat del risc (NETA)	Puntuació total actual del risc (NET)
4	4	16	<p>Verificacions posteriors de l'intervenció de certs expedients de contractació (certs aspectes, i no inclou oportunitat), publicació de resultats i resultat al Tribunal de Comptes.</p> <p>Publicació a la pàgina web de l'ICUB de tots els contractes de més de 15 mil euros i de les modificacions contractuals</p> <p>Existència de la Bústia Ètica on es poden reportar incidències relatives a possibles irregularitats</p> <p>Declaració d'absència de conflictes d'interès per part dels membres de la comissió d'auditoria</p> <p>Implementació d'una aplicació informàtica per calcular el pressupost base de la contractació sobre les referències oficials i del mercat (PDL) (Utilització de valors de referència/proveïdors independents per comparar els preus dels productes i serveis habituals, utilitzar costos unitaris normalitzats per als subministraments adquirits de manera regular, Anàlisi comparativa del preu definitiu dels productes i serveis amb el pressupostat, i amb els preus aplicats generalment en contractes similars</p> <p>Anàlisi sistemàtica i independent de les modificacions contractuals, sobre tot les que comporten increments de preus/pressupostos, modificacions de terminis, etc.; publicació, justificació i aprovació de la modificació, vinculació amb personal de l'Ajuntament, etc.</p> <p>Per modificar els contractes cal autorització de més d'un director i Serveis Jurídics</p>	No SI SI SI SI SI SI	AL Mlpa Mlpa Mlpa AL Mlpa Mlpa	-2	-1	2	3	6

RISC NET		PLA D'ACCIO					RISC OBJECTIU			
Impacte del risc (NET)	Probabilitat del risc (NETA)	Puntuació total actual del risc (NETA)	Descripció del control	Es comprova regularment aquest control?	Quin grau de confiança mereix l'eficàcia d'aquest control?	Efecte combinat dels controls previstos sobre el nou IMPACTE NET del risc	Efecte combinat dels controls previstos sobre la nova PROBABILITAT NETA del risc	Impacte del risc (OBJECTIU)	Probabilitat del risc (OBJECTIU)	Puntuació total d'objectiu (OBJECC)
2	3	6	<p>Nou control previst</p> <p>Formació periòdica a tot el personal en matèria de frau/conflictes d'interès/corrupció, incloent-hi aspectes del Codi de Conducta i la Bústia Ètica</p>	SI	Mlpa	-1	-1	1	2	2

DESCRIPCIÓ DEL RISC	
Ref. del risc	Denominació del risc
CE5	<p>Manipulació/substracció d'informació privilegiada</p> <p>Descripció del risc</p> <p>- Personal "extern". Risc de sotstracció d'informació privilegiada i de col·lisió amb empreses externes per part del personal contractat amb contractes de prestació de serveis. (Personal contractat mitjançant un contracte de serveis. Possible incompliment de la norma, i externalització de coneixements).</p> <p>- Ciberseguretat. Atac contra infraestructures lògiques i/o sotstracció de la informació sensible que pogués proporcionar avantatges en procediments de contractació.</p> <p>- Filtrar informació privilegiada. Utilització inadequada per part del personal que pot exposar la seguretat de l'ICUB i pugui, arran de practiques corruptes i/o de situacions de conflicte d'interessos, afavorir uns certs contractistes (Avançar informació a determinats operadors econòmics abans que s'hagi fet pública, proporcionar informació que no es preveu incloure en els plecs).</p>
	<p>Es el risc intern, extern o resultat d'una col·lisió?</p> <p>Col·lisió</p>

RISC BRUT		CONTROLS EXISTENTS				RISC NET						
Impacte del risc (BRUT)	Probabilitat del risc (BRUTA)	Puntuació total del risc (BRUTA)	Ref. del control	Descripció del control	El funcionament d'aquest control es documenta?	Es comprova regularment aquest control?	Quin grau de confiança mereix l'eficàcia d'aquest control?	Efecte combinat dels controls sobre l'IMPACTE del risc, tenint en compte els nivells de confiança	Efecte combinat dels controls sobre la PROBABILITAT del risc, tenint en compte els nivells de confiança	Impacte del risc (NET)	Probabilitat del risc (NETA)	Puntuació total actual del risc (NETA)
4	4	16	CEC 5.1	Existència de la Bústia Ètica on es poden reportar incidències relatives a possibles filtracions d'informació	SI	SI	Mija	-1	-2	3	2	6
			CEC 5.2	Declaració d'absència de conflictes d'interès per part dels membres de la comissió d'adjudicació	SI	SI	Mija					
			CEC 5.3	Publicació al portal de contractació electrònica de tots els processos d'adjudicació.	SI	SI	Mija					
			CEC 5.4	Implementació d'una aplicació informàtica per calcular el pressupost base de la contractació sobre les referències oficials i del mercat (PDL)(Utilització de valors de referència/proveïdors independents per comparar els preus dels productes i serveis habituals, utilitzar costos unitaris normalitzats per als subministraments adquirits de manera regular)	SI	SI	Alt					

RISC NET		PLA D'ACCIÓ				RISC OBJECTIU						
Impacte del risc (NET)	Probabilitat del risc (NETA)	Puntuació total actual del risc (NETA)	Ref. del control	Descripció del control	El funcionament d'aquest control es documenta?	Es comprova regularment aquest control?	Quin grau de confiança mereix l'eficàcia d'aquest control?	Efecte combinat dels controls sobre el nou IMPACTE NET del risc	Efecte combinat dels controls previstos sobre la nova PROBABILITAT NETA del risc	Impacte del risc (OBJECTIU)	Probabilitat del risc (OBJECTIU)	Puntuació total del risc (OBJECTIU)
3		6		Realització d'una auditoria de ciberseguretat (vulnerabilitat a ataca externs)	Persones responsables	Temps d'aplicació		-2	-1	1	-1	-1
				Formació periòdica a tot el personal en matèria de frau/conflictes d'interès/corruptió, incloent-hi aspectes del Codi de Conducta i la Bústia Ètica	IMM Ajuntament/Direcció de Recursos ICUB	28 mesos						
				Verificacions d'integritat del personal extern i dels contractistes en matèria informàtica	Direcció de Recursos ICUB	28 mesos						
					Direcció de Recursos ICUB	28 mesos						

1: AVALUACIÓ DE L'EXPOSICIÓ A RISCOS DE FRAU ESPECÍFICS - EMPRESES DEL GRUP MUNICIPAL

DESCRIPCIÓ DEL RISC			
Ref. del risc	Denominació del risc	Descripció del risc	És el risc intern, extern o resultat d'una col·lusió?
CP1	Segregació de funcions al circuit de compres	Inexistència de segregació de funcions al circuit de compres, que pot portar aprovacions/pagament de factures irregulars/falses o pagaments avançats injustificats, afavorint certs proveïdors arran de pràctiques corruptes/conflictes d'interès amb el personal de ICUB	Intern
CP2	Segregació de funcions en el manteniment del mestre de proveïdors	Inexistència de segregació de funcions en manteniment del mestre de proveïdors, que pot portar a modificacions irregulars de les dades (p.ex. compte bancari, proveïdors ficticis) afavorint certs proveïdors arran de pràctiques corruptes/conflictes d'interès amb el personal de ICUB	Intern
CP3	Manca d'integritat i capacitat dels proveïdors	Inexistència de procediments de verificació prèvia de la integritat/reputació i de la capacitat tècnica i de recursos per realitzar el treball dels proveïdors, cosa que pot derivar en danys econòmiques i impacte reputacional	Intern

DESCRIPCIÓ DEL RISC	
Ref. del risc	Denominació del risc
CP2	<p>Segregació de funcions en el manteniment del mestre de proveïdors</p> <p>Descripció del risc</p> <p>Inexistència de segregació de funcions en manteniment del mestre de proveïdors, que pot portar a modificacions irregulars de les dades (p.ex. compte bancari, proveïdors ficticis), afavorint certs proveïdors arran de practiques corruptes/conflictes d'interès amb el personal de ICUB</p>
	<p>Es el risc intern, extern o resultat d'una col·lusió?</p> <p>Intern</p>

RISC BRUT		CONTROLS EXISTENTS				RISC NET				
Impacte del risc (BRUT)	Probabilitat del risc (BRUTA)	Puntuació total del risc (BRUTA)	El funcionament d'aquest control es documenta?	Es comprova regularment aquest control?	Quin grau de confiança mereix l'eficàcia d'aquest control?	Efecte combinat dels controls sobre l'IMPACTE del risc, tenint en compte els nivells de confiança	Efecte combinat dels controls sobre la PROBABILITAT del risc, tenint en compte els nivells de confiança	Impacte del risc (NET)	Probabilitat del risc (NETA)	Puntuació total actual del risc (NETA)
4	3	12	<p>Ref. del control</p> <p>CPC 2.1</p> <p>CPC 2.2</p>	<p>Si</p> <p>Si</p>	<p>Mija</p> <p>Mija</p>	-2	-1	2	2	4
			<p>Descripció del control</p> <p>Implementació de modificacions de comptes bancaris per part dels mateixos proveïdors per a la majoria dels proveïdors persones jurídiques (excepte externs)</p> <p>No es fan pagaments als comptes bancaris inclosos a les factures emeses pels proveïdors</p>							

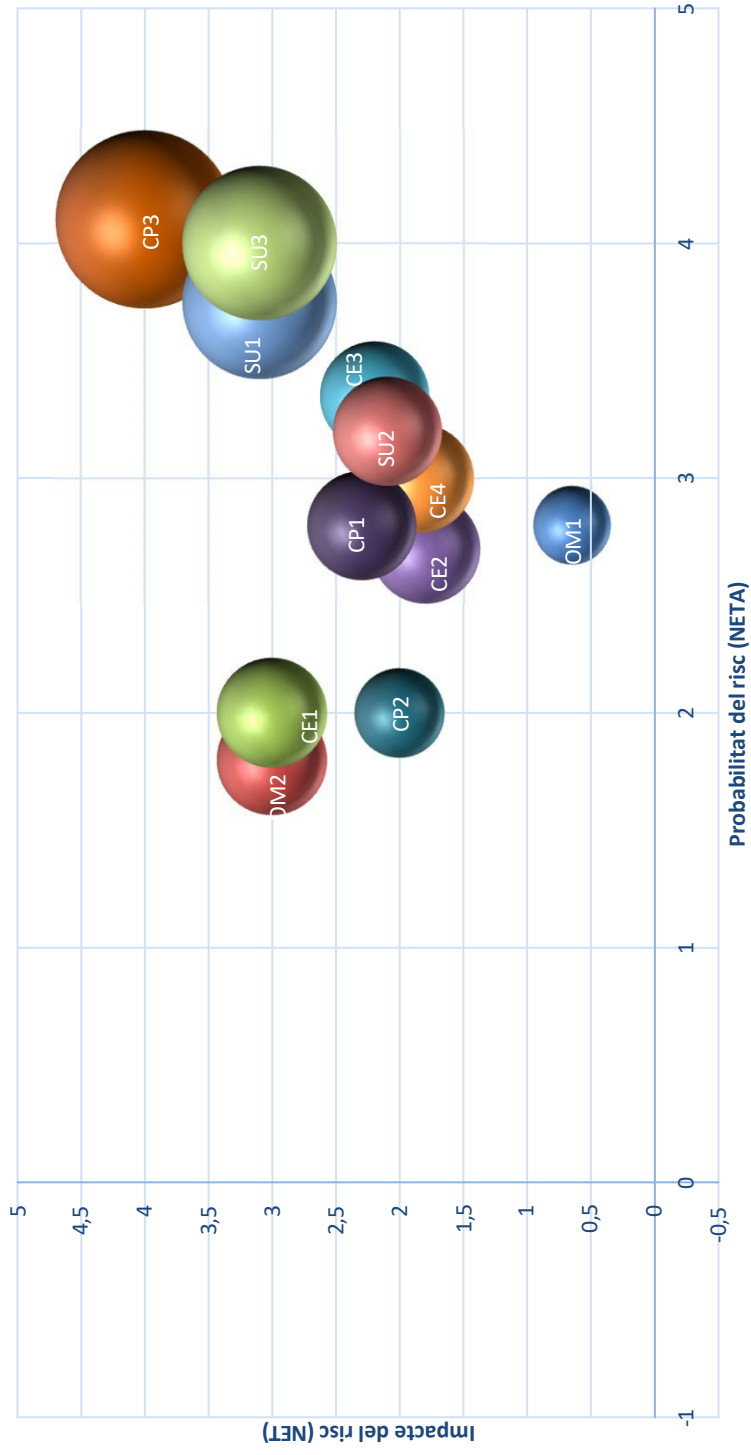
RISC NET		PLA D'ACCIÓ				RISC OBJECTIU			
Impacte del risc (NET)	Probabilitat del risc (NETA)	Puntuació total actual del risc (NETA)	Persona responsable	Termini d'aplicació	Efecte combinat dels controls previstos sobre el nou IMPACTE NET del risc	Efecte combinat dels controls previstos sobre la nova PROBABILITAT NETA del risc	Impacte del risc (OBJECTIU)	Probabilitat del risc (OBJECTIU)	Puntuació total del risc (OBJECTIU)
2	2	4	<p>Persones responsables</p> <p>Direcció de Recursos ICUB</p> <p>Direcció de Recursos ICUB</p>	<p>18 mesos</p> <p>18 mesos</p>	-1	-1	1	1	1
			<p>Nou control previst</p> <p>Anàlisi de dades sobre el llistat de tercers: dades que falten, proveïdors ficticis, tercers bloquejats amb pagaments realitzats, coincidències de direcció, dades bancàries, etc. (entre tercers), coincidència de direcció entre tercers i personal de ICUB</p> <p>Anàlisi independent de les modificacions rellevants del llistat de tercers: dades bancàries, CIF, adreça</p>						

1: AVALUACIÓ DE L'EXPOSICIÓ A RISCOS DE FRAU ESPECÍFICS - SUBVENCIONS

DESCRIPCIÓ DEL RISC			És el risc intern, extern o resultat d'una col·lusió?
Ref. del risc	Denominació del risc	Descripció del risc	
EL SEU1	Informació agregada de subvencions i Base Nacional de Subvencions	No es disposa d'informació agregada per beneficiaris de les ajudes i/o subvencions de les convocatòries generals de l'Ajuntament de Barcelona i de les pròpies i a nivell no es fa la comunicació sobre convocatòries i resolucions a la Base de Dades Nacional de Subvencions	Intern
SU2	Tramitació i reintegrament	Utilització inapropiada dels criteris subjectius i manca de correspondència entre la puntuació obtinguda i el suport atorgat. Manca circuit sistematitzat de la justificació de subvencions i control sobre els reintegraments	Intern
SU3	Control de beneficiaris	El beneficiari de la subvenció alhora pot ser contractista de l'Ajuntament/ICUB. No s'observa un control sobre les subcontractacions de les activitats subvencionades pels beneficiaris.	Col·lusió

- OM1:** Definició poc clara de les funcions, estructura corporativa i manca de personal
- OM2:** Estàndards ètics poc implantats del personal de l'ICUB degut a:
 - manca de formació/conscienciació sobre assumptes ètics i conflictes d'interès/corrupció i les seves conseqüències
 - inexistència de verificacions prèvies d'integritat i conflictes d'interessos
- CE1:** Contractació directa eludint els procediments de contractació
- CE2:** Expedient de contractació no conforme: contractes innecessaris, documentació no conforme/falsa i utilització esbiaixada dels criteris a valorar en la contractació, etc.
- CE3:** Pràctiques contràries a la lliure competència derivades de situacions de corrupció/conflicte d'interessos: expedients amb oferta única, concentració de contractes en un nombre reduït d'empreses, etc.
- CE4:** Manca de control sobre les estipulacions contractuals i de seguiment de les obligacions contractuals
- CE5:** Manipulació/substracció d'informació privilegiada
- CP1:** Segregació de funcions al circuit de compres
- CP2:** Segregació de funcions en el manteniment del material de proveïdors
- CP3:** Manca d'integritat i capacitat dels proveïdors
- SU1:** Informació agregada de subvencions i Base Nacional de Subvencions
- SU2:** Tramitació i reintegrament
- SU3:** Control de beneficiaris

AVALUACIÓ DE L'EXPOSICIÓ A RISCOS DE FRAU ESPECÍFICS

Annex II: Plantilla de repartiment de rols i responsabilitats i terminis d'implantació

No.	Referència del risc	Control/acció a desenvolupar	Persona responsable implantació	Termini d'implantació	Ritme d'actualització (si aplica)	Persona responsable seguiment implantació i compliment
1		Adoptar el Pla de mesures antifrau	Consell d'Administració ICUB	5/7/2022	Anual	
2		Designació de l'òrgan responsable del seguiment del Pla de mesures antifrau	Consell d'Administració ICUB	5/7/2022	no aplica	
3		Realització de la matriu i mapa de riscos	Consell d'Administració ICUB	5/7/2022	Anual	
4	OM2	Adhesió a la Declaració Institucional d'Integritat de l'Ajuntament	Consell d'Administració ICUB	5/7/2022	no aplica	
5	OM2	Adoptar la Política de tractament i resolució de situacions on s'ha detectat l'existència de conflictes d'interès	Direcció de Recursos ICUB	8 mesos	no aplica	
6	OM2, CE1, CE2, CE3, CE4, CE	Realització del pla anual de formació en matèria de frau	Direcció de Recursos ICUB	8 mesos	Anual	
7	OM2, CE1, CE2, CE3, CE4, CE	Realització de la formació anual en matèria de frau	Direcció de Recursos ICUB	8 mesos	Anual	
8	OM2	Realització del pla de publicitat/comunicació sobre el Codi ètic i de conducta i la Bústia Ètica (internament i externa)	Direcció de Serveis d'Anàlisis Ajuntament/Direcció de Recursos ICUB	8 mesos	Anual	
9	OM2	Realització de publicitat/comunicació sobre el Codi ètic i de conducta i la Bústia Ètica (internament i externa)	Direcció de Serveis d'Anàlisis Ajuntament/Direcció de Recursos ICUB	8 mesos	Anual	
10	OM2	Elaborar campanya comunicativa del Codi Ètic per a recordar els canals de reportar incompliments	Direcció de Serveis d'Anàlisis Ajuntament/Direcció de Recursos ICUB	8 mesos	Anual	
11	OM2	Extendre la DACI a tot el personal implicat a les adjudicacions i en la tramitació de subvencions (segons específica l'Ordre 1030/2021)	Direcció de Recursos ICUB	8 mesos	no aplica	
12	OM2	Definir procediment de realització sistemàtica i en funció del risc de verificacions sobre possibles conflictes d'interès del personal de ICUB amb els proveïdors/beneficiaris de les subvencions, etc. (previs)	Direcció de Recursos ICUB	8 mesos	no aplica	
13	OM2	Realització sistemàtica i en funció del risc de verificacions sobre possibles conflictes d'interès del personal de ICUB amb els proveïdors/beneficiaris de les subvencions, etc. (previs)	Direcció de Recursos ICUB	continuat	no aplica	
14	OM2	Definir procediment de realització sistemàtica i en funció del risc de verificacions sobre possibles conflictes d'interès del personal de ICUB amb els proveïdors/beneficiaris de les subvencions, etc. (posterior)	Direcció de Recursos ICUB	8 mesos	no aplica	
15	OM2	Realització sistemàtica i en funció del risc de verificacions sobre possibles conflictes d'interès del personal de ICUB amb els proveïdors/beneficiaris de les subvencions, etc. (posterior)	Direcció de Recursos ICUB	continuat	no aplica	
16	CE1	Definir procediment per a l'anàlisi sistemàtic dels contractes menors (quantitativa & qualitativa): concentració en un grup d'empreses, coincidència de concepte, vinculacions entre les empreses beneficiàries, vinculacions amb personal de ICUB, etc.), imports una mica per sota del màxim permès, etc.	Direcció de Recursos ICUB	18 mesos	no aplica	
17	CE1	Anàlisi sistemàtic dels contractes menors (quantitativa & qualitativa) segons procediment definit	Direcció de Recursos ICUB	continuat	no aplica	
18	CE1	Implementació de limitacions/ supòsits d'incompatibilitat de participació en contractes de seguiment dels contractes menors (automàtics)	Direcció de Recursos ICUB	8 mesos	no aplica	
19	CE1	Definir procediment de verificació i aprovació addicional dels contractes per processos negociats	Direcció de Recursos ICUB	8 mesos	no aplica	
20		Realitzar verificacions i aprovacions addicionals dels procediments negociats segons procediment definit	Direcció de Recursos ICUB	8 mesos	no aplica	
21	CE3	Definir procediment d'anàlisi sistemàtica dels contractes a l'efecte de determinar concentracions en un grup d'empreses, vinculacions societàries entre els oferents del mateix expedient, contractes continuats de facto després de la data de finalització (amb o sense un contracte complementari, correspondència amb el Pla Anual de Contractació, contractistes que s'alternen entre ells, verificar si les empreses que participen en una licitació passen a ser posteriorment contractistes o subcontractistes de l'adjudicatari, etc..	Direcció de Recursos ICUB	18 mesos	no aplica	
22	CE3	Realitzar anàlisi sistemàtic dels contractes segons procediment definit	Direcció de Recursos ICUB	continuat	no aplica	
23	CE5	Realització d'una auditoria de ciberseguretat (vulnerabilitat a atacs externs)	IMI Ajuntament/Direcció de Recursos ICUB	18 mesos	no aplica	
24	CE5	Definir procediment de verificacions d'integritat del personal extern i dels contractistes en matèria informàtica (actuals i prèvia contractació)	Direcció de Recursos ICUB	18 mesos	no aplica	
25	CE5	Realització de verificacions d'integritat del personal extern i dels contractistes en matèria informàtica segons el procediment definit	Direcció de Recursos ICUB	continuat	no aplica	
26	CP2	Definir procediment per a l'anàlisi periòdic del llistat de tercers (anàlisi de dades, revisió de les modificacions, etc.)	Direcció de Recursos ICUB	18 mesos	no aplica	
27	CP2	Anàlisi de dades sobre el llistat de tercers actual: dades que manquen, proveïdors ficticis, tercers bloquejats amb pagaments realitzats, coincidències de direcció, dades bancàries, etc. (entre tercers), coincidència de direcció entre tercers i personal de l'Ajuntament	Direcció de Recursos ICUB	continuat	no aplica	

No.	Referència del risc	Control/acció a desenvolupar	Persona responsable implantació	Termini d'execució	Ritme d'actualització (si aplica)	Persona responsable seguiment implantació i compliment
28 CP2		Realitzar anàlisi periòdic de les modificacions del llistat de tercers	Direcció de Recursos ICUB	continuïtat	no aplica	
29 SU1, SU2, SU3		Centralització del procediment d'atorgament de subvencions (des de la tramitació fins el reintegrament) en una única aplicació informàtica que permeti disposar d'informació centralitzada i de comunicar correctament les dades a la Base de Datos Nacional de Subvenciones	Oficina Central de Subvencions Ajuntament/Direcció de Recursos ICUB	8 mesos	no aplica	
30 SU3		Definir procediment per l'anàlisi de dades a efectes de detectar coincidències entre els contractistes de l'Ajuntament/concessionaris gratuïts de locals municipals i beneficiaris de les subvencions. (previ i posterior)	Direcció de Recursos ICUB	8 mesos	no aplica	
31 SU3		Anàlisi de dades a l'efecte de detectar coincidències entre els contractistes de l'Ajuntament/concessionaris gratuïts de locals municipals i beneficiaris de les subvencions. (previ i posterior)	Direcció de Recursos ICUB	continuïtat	no aplica	
32 SU2		Extensió de la clàusula sobre "Transparència, integritat i conflictes d'interès" als procediments de concessió de subvencions	Direcció de Recursos ICUB	8 mesos	no aplica	
33		Definir procediment de correcció (suspensió procediment, notificació, avaluar frau com a sistemàtic o puntual, revisió altres projectes, revisió procediments, etc.)	Direcció de Recursos ICUB	8 mesos	no aplica	
34		Definir procediment de persecució (comunicació a la entitat decidora, a la fiscalia, etc.)	Direcció de Recursos ICUB	8 mesos	no aplica	
35		Elaboració del Pla de comunicació i difusió del Pla de mesures antifrau	Direcció de Serveis d'Anàlisis Ajuntament/Direcció de Recursos ICUB	8 mesos	Annual	